

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1244/2023
24.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље „Raiffeisen bank“ а.д. Београд, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Звонимир Милановић, адвокат из ..., ради побијања дужникових правних радњи, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1291/22 од 10.08.2022. године, у седници одржаној 24.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1291/22 од 10.08.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1291/22 од 10.08.2022. године, укинута је пресуда Вишег суда у Крушевцу П 880/18 од 19.09.2018. године и усвојен тужбени захтев тужиље, тако што је утврђено да уговор о уступању и расподели имовине за живота закључен 09.12.2008. године између ББ и туженог АА пред Општинским судом у Крушевцу, у ванпарничном поступку Р 3311/08 од 09.12.2008. године, нема правно дејство према тужиљи у обиму потребном за намирење њеног потраживања према ББ, у укупном износу од 816.603,86 евра по кредиту број ... и износ од 115.516,97 евра по кредиту број ... све са каматом на евро прописаном Законом о висини стопе затезне камате почев од 30.03.2010. године до 25.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до коначне исплате са каматом по Закону о затезној камати, и обавезан је тужени да призна и трпи да тужиља потраживање може намирити продајом непокретности које су биле предмет уговора о уступању и расподели имовине за живота закљученог 09.12.2008. године и то на непокретностима ближе наведеним у изреци другостепене одлуке и обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати износ од 390.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилџа је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побиијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Привредном друштву „Марни“ д.о.о. из Крушевца, власништво ББ, одобрен је кредит од стране „RIEEF“, Амстердам, у износу од 1.050.000 евра, увећан за камату по каматној стопи која је уговорена уговором о кредиту од 07.05.2007. године. Рок отплате кредита одређен је на 96 рата уз грејс период од 12 месеци. У вези са тим уговором о кредиту, тужилџа је са ПД „Марни“ д.о.о. склопила уговор о гаранцији 07.05.2007. године, као и Анекс бр.1 од 24.06.2008. године, и по том уговору тужилџа је за наведено привредно друштво издала безусловну и неопозиву гаранцију даваоцу кредита „RIEEF“, на износ од 1.050.000 евра увећан за остале дажбине, као и код уговора о кредиту. Уговор о кредиту раскинут је 15.07.2009. године због непоштовања уговорних обавеза од стране корисника кредита ПД „Марни“, због чега је давалац кредита „RIEEF“, протестовао гаранцију код овде тужилџе 22.07.2009. године и позвао даваоца гаранције, тужилџу, да изврши уплату по основу наведене гаранције, што је тужилџа и учинила извршивши плаћање у износу од 973.299,04 евра, дана 22.07.2009. године. Сагласно члану 11. став 2. овај уговор о издавању гаранције је претворен у краткорочни кредит за остале намене. Према уговору, дан активирања гаранције (22.07.2009. године), на терет банке сматра се као дан пуштања кредита у течај, док се као рок доспећа тог кредита сматра наредни дан по активирању гаранције на терет банке, односно 23.07.2009. године. У вези банкарске гаранције стављена је хипотека на имовину ПД „Марни“ (пословни простор, парцела и друго), а ББ, као власник овог привредног друштва, склопио је са тужилџом и уговор о јемству 07.05.2007. године, а као обезбеђење потраживања предао је тужилџи и три бланко менице са клаузулом „без протеста“. Уговором о јемству је уговорено да ће ББ, као јемац-платац да повериоцу на први позив испуни пуноважну и доспелу обавезу дужника у износу и на начин како је то предвиђено уговором о издавању гаранције, уз одређење да јемчева обавеза обухвата износ главног дуга од 1.050.000,00 евра увећано за камату, трошкове, накнаде и сва споредна потраживања по основу дуга из уговора о издавању наведене гаранције. Између ПД „Марни“, као корисника кредита и „RIEEF“, као даваоца кредита, закључен је још један уговор о кредиту, а обавезе по том уговору доспеле су 15.05.2009. године, протеклом рока од 24 месеца од дана пуштања у течај 15.05.2007. године. По налогу ПД „Марни“ тужилџа је издала безусловну и неопозиву гаранцију у корист „RIEEF“, на износ од 500.000 евра, увећан за камату по каматној стопи уговореној уговором о кредиту од 07.05.2007. године, којим је тужилџа са ПД „Марни“ закључила још један уговор о издавању гаранције. Када је, након доспелости кредита „RIEEF“ 17.06.2009. године протестовао гаранцију код тужилџе, тужилџа је истог дана платила износ од 115.516,97 евра. И овај уговор о издавању гаранције је сагласно члану 11. став 2. претворен у краткорочни кредит за остале намене, а дан активирања гаранције 17.07.2009. године на терет тужилџе се сматра као дан пуштања кредита у течај, а као рок доспећа тог кредита сматра се наредни дан по активирању гаранције на терет тужилџе односно 18.07.2009. године. И ради обезбеђења овог другог уговора о кредиту, тужилџа је са власником ПД „Марни“, ББ, закључила 07.05.2007.

године уговор о јемству, којим се ББ, као јемац-платац, обавезао да повериоцу на први позив испуни пуноважну и доспелу обавезу дужника, с тим да јемчева обавеза обухвата износ главног дуга од максимум 500.000 евра увећано за камату, трошкове, накнаду и споредна потраживања по основу дуга из уговора о издавању гаранције. Решењем Привредног суда у Краљеву Ст 25/10 од 30.03.2010. године, покренут је стечајни поступак над дужником „Марни“ д.о.о., у ком поступку је признато потраживање тужиље као повериоца у износу од 116.984.554,40 динара, а истовремено јој је признато и разлучно право првог реда на имовини стечајног дужника. У току стечајног поступка, имовина стечајног дужника је продата и уновчена за износ од 20.000.000,00 динара, а тужиља је, као разлучни поверилац, намирена октобра 2013. године за износ од 18.003.477,34 динара, од укупно утврђеног износа потраживања од 116.894.544,42 динара. Преостали износ тужиљиног потраживања до данас није намирен, а у поступку је утврђено да из преостале новчане масе није реално очекивати да се поверилац наплати, јер су потраживања стечајног дужника застарела и ненаплатива. ББ, власник привредног друштва „Марни“ и јемац-платац за дугове овог друштва према тужиљи, закључио је уговор о уступању и расподели имовине за живота, који је оверен 09.12.2008. године, којим је свом сину АА, овде туженом, уступио у својину и државину, без икаквих услова, сву своју непокретну имовину, ближе наведену у ставу првом изреке другостепене пресуде. ББ не поседује другу непокретну имовину.

У вези доспелости потраживања тужиље и стим у вези висине ненаплаћеног потраживања тужиље, другостепени суд је утврдио да је 30.03.2010. године отворен стечај над ПД „Марни“ и да је у то време законски заступник истог био директор ББ. Како се према члану 81. став 1. Закона о стечају („Службени гласник РС“, бр. 104/2009) даном отварања стечајног поступка недоспела потраживања сматрају доспелим, то је закључио да је и по сили закона у односу на обавезе које су предмет овог поступка да је наступила доспелост од тог датума. Осим тога, то је и најповољније за туженог, а и најнеспорније да се овај датум прихвати као датум доспелости свих обавеза односно да се даном доспелости сматра 30.03.2010. године, због чега је прихватио овај дан као дан доспелости потраживања, Висину потраживања је утврдио оценом налаза и мишљења судског вештака економско финансијске струке.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је, укинуо првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиље применом члана 280. став 1. и 2, члана 281. став 3. и члана 1004. став 3. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, правилно применио материјално право, када је усвојио тужбени захтев тужиље и утврдио да уговор о уступању и расподели имовине за живота закључен 09.12.2008. године између ББ и туженог АА пред Општинским судом у Крушевцу у ванпарничном поступку Р 3311/08 нема правно дејство према тужиљи у обиму потребном за намирење њеног новчаног потраживања у висини наведеној у изреци другостепене одлуке, правилном применом члана 280. став 1. и 2, члана 281. став 3. и члана 1004. став 3. Закона о облигационим односима.

Чланом 280. ставом 1. Закона о облигационим односима, прописано је да сваки поверилац чије је потраживање доспело за исплату, и без обзира кад је настало, може побијати правну радњу свог дужника која је предузета на штету поверилаца, док је ставом 2. истог члана прописано да се сматра да је правна радња предузета на штету поверилаца ако услед њеног извршења дужник нема довољно средстава за испуњење

повериоачевог потраживања. Чланом 281. ставом 3. истог закона, прописано је да код бесплатних располагања и са њима изједначених правних радњи сматра се да је дужник знао да предузетим располагањем наноси штету повериоцима, и за побијање тих радњи не захтева се да је трећем лицу то било познато или могло бити познато. Чланом 1004. став 3. истог закона прописано је да ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство).

Када се пође од цитираних одредби Закона о облигационим односима и утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд спорни правни однос странака решио применом члана 280. став 1. и 2, члана 281. став 3. и члана 1004. став 3. Закона о облигационим односима, и утврдио да су у овом случају испуњени сви законски услови за побијање правне радње тужиљиног дужника ББ, а то је да је потраживање тужиље доспело, да је утврђена висина потраживања тужиље, да је дужник ББ располагао својом имовином уговором о уступању имовине за живота у корист туженог сина, као сродника у правој линији, те да је та правна радња предузета на штету тужиље, јер услед њеног извршења дужник ББ нема довољно средстава за испуњење тужиљиног потраживања.

У конкретном случају, тужиља је поверилац потраживања које је доспело за исплату према дужнику ББ, као јемцу платцу, због чега тужиља може захтевати испуњење обавезе независно од тога да ли је позвала главног дужника да ту обавезу испуни или не, сходно члану 1004. став 3. Закона о облигационим односима. Наиме, другостепени суд је утврдио да је потраживање тужиље доспело 30.03.2010. године, када је отворен стечај над ПД „Марни“, јер даном отварања стечајног поступка недоспела потраживања сматрају се доспелим и стим у вези утврдио висину потраживања тужиље према дужнику ББ. С обзиром на то да је другостепени суд утврдио да је уступилац ББ, као власник ПД „Марни“, био упознат са пословањем и обавезама тог привредног друштва, његовом целокупном финансијском ситуацијом, чињеницом да су уговори о кредиту раскинути због неиспуњења обавезе корисника кредита – ПД „Марни“, те да је у стечајном поступку утврђено да имовина стечајног дужника није довољна за намирнење тужиље, то је правилан закључак другостепеног суда да се правна радња, уговор о уступању и расподели имовине за живота, који је оверен 09.12.2008. године, којим је тужиљин дужник ББ свом сину, туженом АА, уступио у својину и државину без икаквих услова сву своју непокретну имовину, има сматрати да је предузета на штету тужиље, будући да је дужник ББ знао да предузетим располагањем наноси штету тужиљи, јер нема довољно средстава за испуњење тужиљиног потраживања односно нема друге имовине, са којих разлога је основан захтев тужиље за утврђење да је предметни уговор без правног дејства у односу на тужиљу до висине њеног потраживања.

С обзиром на то да су у овом случају кумулативно испуњени сви законски услови за побијање дужникове правне радње (доспелост потраживања, висина потраживања, располагање дужника уговором о уступању имовине за живота у корист сина као сродника у правој линији чиме је дужник доведен у ситуацију да нема довољно средстава за наплату тужиљиних потраживања) то су неосновани наводи ревизије да је другостпена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилно утврдио висину потраживања тужиле, оценом налаза и мишљења судског вештака финансијске струке прихватајући да је доспелост потраживања наступила 30.03.2010. године, када је отворен стечај над ПД „Марни“, а што је у сваком случају повољније за туженог.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

С обзиром на то да трошкови одговора на ревизију нису били нужни и неопходни, то је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, применом члана 165. ЗПП, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић